

דסוכ"ע שהוא חי בעצם.

והנה בדא"ח מבואר שבאופן כללי ההפרש שבין שם הוי' לשם אלקים הוא, דשם הוי' קאי על סוכ"ע, ושם אלקים קאי על ממכ"ע.

ולפי"ז יובן מ"ש בספה"מ הנ"ל והגירסא הנכונה היא חי (בפתח). זהו בנוגע לשם הוי' - לסוכ"ע - , וזה קאי אדלעיל מיני' עמ"ש "ליום שכולו שבת ומנוחה לחי העולמים" (בפתח), שזה הולך על הזמן דלעתיד לבא שיהי' התגלות הסובב.

ולפי"ז יובן גם בנוגע לרמב"ם "ולפיכך אומר חי הוי' (בפתח)" שזה קאי על שם הוי' שהוא סוכ"ע, ובזה דוקא שייך חי (בפתח) שזה מורה על חיות בעצם.

ולומתק עם מ"ש בלקו"ש ח"ב ע' 326 וז"ל: "ובכלל רעכנט זיך דער רמב"ם פאר א "נגלה-ספר", פונדעסטוועגן האט ער אין פול ערטער אריינגעשטעלט רמזים פון פנימיות התורה". עכ"ל.

* * *

בגליון ל"ג שי"ל לשביעי של פסח אות ז', העיר הרב ר.ש.ל. מהמבואר בשו"ע סי' תנ"א סעיף כ"ז.

"ואם הקערה היא גדולה שא"א לו להגעילה בתוך כ"ר יתן עלי' אבן מלובן ויערה עלי' מים רותחים מכ"ר ויעביר עלי' האבן ע"פ הקערה כדי שירתיח וכו' ויהי' חומם כ"כ גדול כחום כ"ר... אם יש לה אוגנין ובליטות כעין כפתורים ופרחים, אין לה תקנה ע"י עירו וי אבן מלובן שא"א להעביר ע"פ כולה" עכ"ל.

והט"ז בס"ק י"ג מבאר בדין אבן מלובן וז"ל: "ואע"ג דבאיזה מקום לא נוגע האבן מי הרתיחה נוגעין שם ושרי...". עכ"ל.

וע"ז העיר ממ"ש בכף החיים ס"ק קי"ד המקשה על הט"ז "למה כשיש בליטות וכפתורים אין לה תקנה ע"י אבן מלובן, הרי אפי' שהאבן לא נוגע אבל מי הרתיחה נכנסים לשם? ... ונראה דמיירי בענין שיש לחוש שגם מי הרתיחה לא יבואו לשם" עכ"ל.

ושאל ע"ז הרב הנ"ל דמהלשון בשו"ע שם משמע שכל החיסרון הוא באבן שא"א להעביר האבן ע"פ כולה, ולא בהמים, ובכף-החיים מביא שיש לחוש שמי הרתיחה לא יבואו לשם? ע"כ.

ונראה ליישב זאת שכל החיסרון שמי הרתיחה לא יבואו

לשם זהו משום שא"א להעביר האבן ע"פ כולה, והיינו שזה דבר אחד.

דהנה מה שמעבירים את האבן ע"פ הקערה זהו כדי שיחמם את המים שהם ממש בסמיכות אלי', וע"כ אי"צ להעביר האבן ע"פ הקערה כולה, אלא מספיק שזה יהי' בסמיכות לקערה שע"ז המים חמים ביותר, משא"כ בנוגע לאוגנין וכו' שא"א לשים האבן בסמיכות כ"כ א"כ המים הרתוחים לא יגיעו אלי', - אף ששאר המים יכולים להגיע אליה - , וזה הדגש בדברי כף-החיים שיש לחוש שגם מי הרתחה לא יבואו לשם, וזהו משום שלא יוכל להעביר האבן בסמיכות לזה כ"כ.

שאל משה אליטוב

- תות"ל 885 -

ד. בשו"ע אדמוה"ז סי' תע"ב סעיף י' וז"ל: אשה בין נשואה בין אלמנה וגרושה אי"צ הסיבה לפי שאין דרך הנשים להסב כו' וכל הנשים שלנו נקראות חשובות ואעפ"כ לא נהגו להסב כו' אלא אף המלכים והגדולים יושבין כדרכן ועל דבריהן סומכות הנשים עכשיו שלא להסב. ע"כ.

ובסעיף י"ב וז"ל: וכן עבדים ושפחות העברים צריכים הסיבה כו', ע"כ.

ולכאורה זה סותר לסעיף י' דנפסק דאשה בין נשואה בין אלמנה וגרושה פטורה מהסיבה, וצ"ע.

* * *

בסי' תע"ב סעיף י"ב וז"ל: וכן עבדים ושפחות העברים צריכין הסיבה אע"פ שהן צריכין לילך אנה ואנה לשמש בסעודה מ"מ בשעת אכילת כזית מצה ואפיקומן ושתיית ארבע כוסות שבהן עיקר הסיבה כמו שיתבאר אפשר להם להסב, ע"כ.

ובסעיף י"ד וז"ל: אימתי צריך להסב בשעת אכילת כזית שמברך על אכילת מצה ובשעת אכילת הכריכה מצה ומרור ובשעת אכילת אפיקומן ובשעת שתיית ד' כוסות כו', ע"כ.

ולכאורה למה בסעיף י"ב לא מביא אכילת הכריכה מצה ומרור בין הדברים המחוייבים בהסיבה כמו בסעיף י"ד, וצ"ע.

ירחמיאל בעלינאוו

ישיבה גדולה סיאטל וואשינגטאן

ה. בשו"ע אדה"ז סי' תנ"א סעי' ט"ז: "...ישים גחלים בוערות על מקום החלודה וישהה אותם שם עד שאם יגע אדם בצד